

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

ІННОВАТИКА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ ТА НАУЦІ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародного літнього наукового симпозіуму

*30–31 липня 2021 р.
м. Одеса*

Одеса
Інститут інноваційної освіти
2021

УДК 001(063):378.4 (Укр)
ББК 72я43
I66

До збірника увійшли матеріали наукових робіт (тези доповідей, статті), надані згідно з вимогами, що були заявлені на конференцію.

*Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу.
Автори беруть на себе всю відповідальність за зміст поданих матеріалів.
Претензії до організаторів не приймаються.
При передруку матеріалів посилання обов'язкове.*

I66 **Інноватика в сучасній освіті та науці: теорія, методологія, практика :** Матеріали IV Міжнародного літнього наукового симпозиуму (м. Одеса, 30–31 липня 2021 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. – Одеса : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2021. – 100 с.

Матеріали конференції рекомендуються освітянам, науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, докторантам, студентам вищих навчальних закладів тощо¹.

Відповідальний редактор: С.К. Бурма
Коректор: П.А. Немкова

Матеріали видано в авторській редакції.

УДК 001(063):378.4 (Укр)

© Усі права авторів застережені, 2021
© Інститут інноваційної освіти, 2021
© Друк ФОП Москвін А.А., 2021

Підписано до друку 04.08.2021. Формат 60x84/16.
Віддруковано з готового оригінал-макету.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Charter. Ум. друк. арк. 5,81.
Зам. № 0408/21-9. Тираж 100 прим. Ціна договірна. Виходить змішаними мовами: укр., англ.

Виготівник. ФОП Москвін А.А. Цифрова друкарня «Сору Art».
69095, Запоріжжя, просп. Соборний, 109. Тел.: (061) 708-08-80
Інститут інноваційної освіти: e-mail: novaosvita@gmail.com; сайт: www.novaosvita.com

**Видання здійснене за експертної підтримки
Науково-навчального центру прикладної інформатики НАН України
03680, Київ-187, просп. Академіка Глушкова, 40.**

¹ Відповідає п. 12 Порядку присудження наукових ступенів Затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567; п. 28 Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; п. 13 Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 «Про питання стипендіального забезпечення»

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО. ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ. ФІЛОСОФІЯ. КУЛЬТУРОЛОГІЯ. ФІЛОЛОГІЯ

М.М. Кулачинський,

кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри суспільних наук
Одеського національного медичного університету

ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ СЕРЕД ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСА

На сьогодні відомо, що міжнародний ринок освітніх послуг становить понад 100 млрд доларів. Ми знаємо, що один іноземний студент витрачає приблизно п'яту частину власних витрат в країні перебування на навчання, і чотири п'ятих – на проживання, харчування, розваги тощо [1]. Україна в цьому сенсі приваблює тим, що по-перше, з економічної точки зору: підготовка фахівців для іноземних країн стає однією з найбільш вигідних статей прибутку, особливо в умовах слабкого фінансування сфери освіти. По-друге, з точки зору підвищення якості освіти: прагнення залучити іноземних студентів спонукає українські вищі навчальні заклади готувати фахівців з урахуванням вимог світового ринку праці до якості освіти та напрямів підготовки фахівців.

Історія медицини, як самостійна наука і курс дає розуміння закономірностей процесу розвитку медицини. Курс безпосередньо розв'язує низку питань як взаємовплив та взаємозалежність явищ матеріального, соціального, політичного життя суспільства, світогляду, з одного боку, і медицини, як цілісної системи, з другого, взаємозв'язку і взаємовпливу у середині медицини (мікробіології і хірургії, патології терапії та ін.).

В Одеському національному медичному університеті історія медицини має такі характерні періоди викладання:

- 1) Докласове суспільство: більше 2 млн. років тому – V тис. дон. е. (первіснообщинна формація як основна);
- 2) Давній світ: V тис. до н.е. – V ст. н.е. (рабовласництво);

3) Період середньовіччя: V ст. н.е. – перша чверть XVII ст. (феодалізм); з трьома історичними відрізками часу – раннього: V – X–XI ст.; класичного: X–XI ст. – XV ст.; пізнього, або епохи Відродження: XV – перша половина XVII ст.;

4) Новий час: XVII–XIX ст. (період підприємництва, становлення перед індустріальної, індустріальної економік);

5) Новітній час: XX – початок XXI ст.; (соціалізація, індустріалізація пост капіталізм).

Викладання історії медицини було розпочато ще з 30-х років минулого століття. Розпочали його представники історико-медичної школи: професори І.Л. Дайліс, П.Н. Чорнобров; доценти Ф.Ф. Бурлаков, М.Н. Шинкарьов, Л.Й. Грабовська (в кожному історичному проміжку часу історії людства була присутня історія вітчизняної та світової медицини) [2, с. 23].

Сьогодні, коли весь світ охопила пандемія коронавірусу дистанційна форма навчання отримала новий запит суспільства. Такий навчальний процес дозволяє іноземним студентам, перебуваючи у своїх країнах через он-лайн без перешкод отримувати матеріали з історії медицини та опановувати їх на відстані, заощаджуючи час на здобуття інформації. Тут можна побачити наступні переваги: безкоштовність використання інтернет засобів навчального закладу, широкі функціональні можливості, можливість організації форумів, спільна робота з документами різних студентів одночасно, широкі можливості для викладачів використання вбудованих у систему засобів розробки курсів, доволі легкий обмін аудіо- та відеофайлів, встановлення обмеження часу на виконання завдань з аудіювання, оперативна організація навчального обговорення завдань, досить зручна автоматична система оцінки виконаних студентом завдань. Платформа Microsoft Teams, яка використовується в ОНМедУ дає змогу завантажити різні типи тестів (що є зручно для проведення атестацій) та автоматично рахує результати, тобто людський фактор виключається та знижується ймовірність списування.

Мають місце індивідуальні комунікації між викладачем та студентом (приміром, обговорення певних індивідуальних проблем історії та розвитку медицини у навчанні чи різних тематичних тем з цієї дисципліни). Складається загальна картина успішності та виконаних робіт кожного студента (усі виконані ним роботи, оцінки та коментарі викладача до робіт, зберігаються певний час на платформі Microsoft Teams), який може туди зайти зі своїм присвоєним ідентифікаційним номером й перевірити. Ведеться певний запис відвідуваності та активності студентів під час навчальної діяльності в мережі.

Та разом з тим слід врахувати певні недоліки такої форми навчання – це повна переробка академічної друкованої програми з її пристосуванням

до он-лайн навчання, певне технічне оснащення як студентів так і викладачів не завжди успішно справляється під час такого навчання. До того ж слід додати специфіку он-лайн трансляції з відсутністю вербальної комунікації, до якої звикла більшість викладачів, і яка є головним атрибутом під час традиційного навчання. Та якою б ефективною електронна система не була, неможливо точно перевірити, чи саме та людина працює, виконує завдання чи це робить хтось інший. В цьому сенсі має проводитися очний контроль. Треба сказати й те, що у різних населених пунктах, в тому числі й закордоном різні мережі Інтернет, тому не завжди вдається якісно проводити он-лайн навчання. І найголовніше, при дистанційному навчанні втрачається безпосередній контакт між викладачем та студентом. В цій ситуації студент може втратити вірність формулювання своїх думок, висловлюватись та проводити дискусійне обговорення. Дистанційна форма навчання вимагає свідомого і мотивованого підходу до отримання освіти. Зручний час інколи може перетворитися не на систематичне навчання, а на постійний ситуаційний аврал цього виду діяльності. Саме тому дистанційна форма потребує особливої самоорганізованості та вміння розрахувати свій час.

Сам викладач під час такого навчального процесу має підвищувати свій професіоналізм в області методики викладання за допомогою нових технологій дистанційного навчання; вдосконалення вмінь використання мультимедійних інструментів, які знаходяться на платформі Microsoft Teams.

В ситуації он-лайн навчання має місце метод «дебати» в якості універсальної освітньої технології. Сам такий метод є одним із способів розвитку іншомовної комунікативної компетенції, особливо коли думки та ідеї викладаються іноземною мовою.

При використанні дебатів особливо на семінарських заняттях з історії медицини слід зосередитися на темі, яка має бути привабливою, провокувати інтерес, чіткі аргументи, формулювання, стимулювати дослідницьку роботу, тримати можливість обговорення її на різних рівнях.

Дебати, як правило мають будуватися на твердженні, і не давати сторонам «за» та «проти» жодних переваг [3, с. 11].

Важливим також є під час он-лайн навчання метод «бесіди-дискусії». Самі ж ці дискусії можуть виникати спонтанно, й тому не потребують спеціальної підготовки. Викладач перед заняттям має підготувати для обговорення полемічні тексти, а також певну кількість різноманітних завдань, які пов'язані з полемічним текстом, та забезпечують пояснення матеріалу, тренування та його закріплення. Дискусія збуджує студента до вільного висловлювання на іноземній мові, створює певну атмосферу певної вільності. Треба вміти в цій ситуації зацікавити студента сутністю проблеми на рівні знань його мовного багажу.

В історії медицини є такі проблеми як проблеми розвитку медицини на Сході (через переважну більшість іноземних студентів зі східних країн), чоловік і жінка в медицині, сучасний стан розвитку світової медицини тощо. В ході таких дискусій викладач є основною фігурою на занятті. Він мусить визнати той момент, коли студенти вже готові до обговорення, на новому мовному рівні. Викладач провокує студентів до вільного висловлювання. Він слідкує також за рівнем бесіди і, вже наприкінці доводить підсумок цій дискусії, дає оцінку всім виступам. Методика проведення бесід-дискусій, особливо на семінарських заняттях ще мало розроблена, тому потребує різноманітних пошуків на постійній основі.

Вкрай важливим фактором під час он-лайн навчання з історії медицини є самостійна підготовка та самостійні завдання для студентів-іноземців. Тут вкрай необхідно використовувати інформаційні технології, інтернет-ресурси, електронний навчальний матеріал. А також необхідно навчити студентів здобувати знання під час самостійного засвоєння матеріалу.

Сам викладач має ретельно оновлювати професійну інформацію щодо своєї дисципліни, виявляти підвищену увагу до проблем організації самостійного навчання студентів, активно використовувати у викладанні передові педагогічні методики з використанням провідних інформаційних технологій.

Сама самостійна робота має пильно контролюватися та плануватися викладачем. Результатом такої роботи з боку студента має бути у виді сформованості певних навичок у його професійній діяльності, а також слід підвищувати його (студента) мотивацію участю у науковій діяльності (це можуть бути студентські олімпіади, наукові конференції тощо), заохочувати його до цієї діяльності за виконану роботу.

Список використаних джерел

1. «Україна на міжнародному ринку освітніх послуг вищої освіти». Аналітична записка // <http://old.niss.gov.ua>
2. Шальнова–Козаченко О.В. Історія медицини як наука та предмет викладання у світі, в Україні та в ОНМедУ: Вступна лекція з курсу «Історія медицини» // Медична освіта 2011. – № 1. – С. 20–28.
3. Бусалаєв Є.О., Кузьменко А.О. Дебати як метод навчання іноземним мовам. // Актуальні проблеми навчання іноземних студентів // Матеріали XXII Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Дніпро, 2020. – С. 10–11.